BIODIVERSITEIT
STRESSTEST

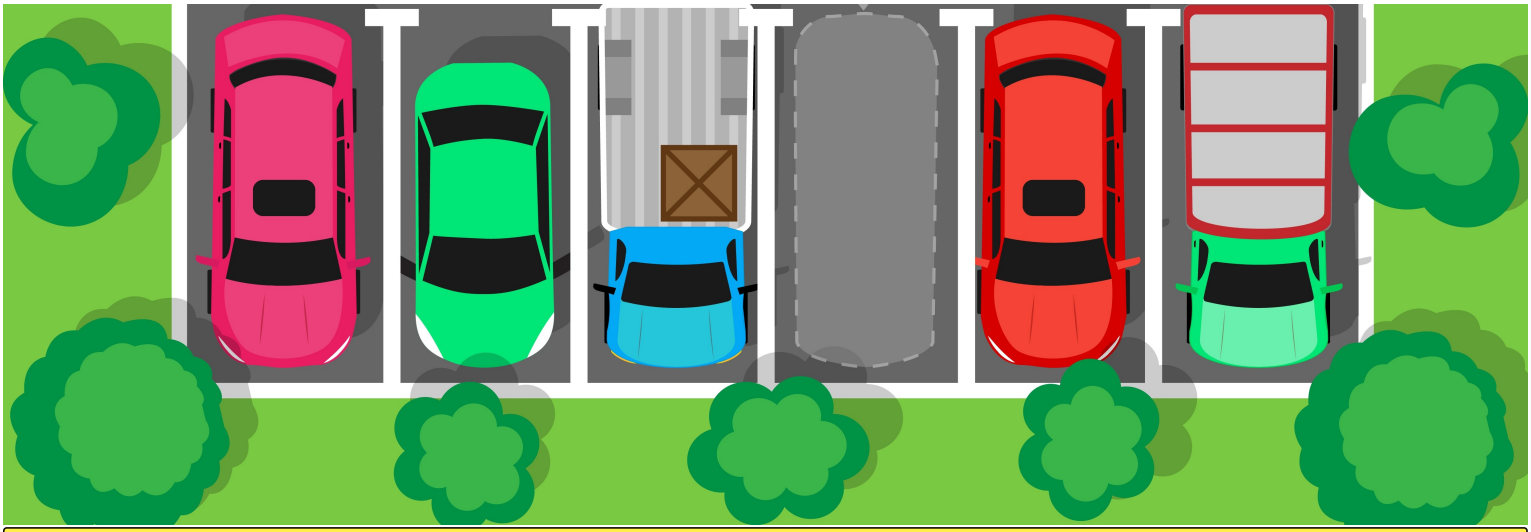

Landgebonden

AANLEGGEN GROENE PARKEERPLAATSEN

Vindt u grauwe en grijze parkeerplaatsen ook niet aantrekkelijk? Mogelijk zal het aanleggen van groene parkeerplaatsen u dan aanspreken. Uw auto warmt minder snel op door bijvoorbeeld gebruik van bomenrijen. Vooral bieden de bomen schaduw in de hete zomer maanden erg verkoelend werkt. Een van de functies van de groene parkeerplaats is dan ook het voorkomen van een hitte eiland. Maar ook is deze aanleg goed tegen verdroging van de bodem door een hogere waterdoorlaatbaarheid. Bij het aanleggen van deze parkeerplaatsen hebben bepaalde diersoorten ook een voordeel. De Dwergvleermuizen, Das en het Icarusblauwtje gaan vaker voorkomen wanneer de parkeerplaatsen worden ingericht met groenelementen en vegetatiestructuren.

BELEIDSVELDEN

Duurzaamheid | Water | Wonen en bouwen | Mobiliteit

ALGEMENE SOORTEN

Dieren: Gewone dwergvleermuis, vos, konijnen, slakken, egel, muizen, muggen.

Planten: Witte klaver, schijfkamille, grote weegbree, paardenbloem, straatgras.

LEEFGEBIED

Zie ook: https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/natuurtypen/

Groenvoorziening	L01.05, L01.06, L01.07, L0.08, L01,10, L01.13, A13.01,
Struiken, Erf, grasland overig	3181, 3182, 3183, 3184, 3185, 3186, 3187,

AANDACHTSPUNTEN

Het idee van een groene parkeerplaats is dat de bestrating in een stad afneemt. Een groene parkeerplaats kan daardoor bijdragen aan een groene oplossing voor locaties waar hittestress een probleem is [1]. Daarnaast kan een groene parkeerplaats een bijdrage leveren aan de biodiversiteit en connectiviteit van een gebied. De onderstaande aandachtspunten dragen elk bij aan de verhoging van de biodiversiteit. Met een waardering van 1 ster (laag) tot 5 sterren (hoog) kunt u zien welke aandachtspunten het meeste bijdragen [2].

Aandachtspunten voor het aanleggen van een groene parkeerplaats	Bijdrage
De locatie ligt binnen 30m van een groenblauwe ruimte.	★★☆☆☆
Minder dan 50% van de parkeerplaats bestaat uit bestrating of betegeling.	★★★☆☆
Er wordt gebruik gemaakt van waterdoorlatende tegels.	★★☆☆☆
Er worden verschillende natuurtypen aangebracht.	★★★★★
Waar mogelijk worden bomen en struiken in de parkeerplaats geïntegreerd.	★★★★★

KANSEN VOOR BIODIVERSITEIT

Bij het aanleggen van een groene parkeerplaats of het aanpassen van een bestaande parkeerplaats kunnen er één of meerdere natuurtypen gerealiseerd worden. Elk element biedt veel kansen voor het verhogen van de biodiversiteit op en rondom de parkeerplaats. Elementen die zeer geschikt zijn voor een groene parkeerplaats zijn Groenvoorziening gras, L01.13: Bomenrij en solitaire boom en L01.05: Knip- of scheerheg. Deze elementen dienen voornamelijk als voedselvoorziening, schuilplaatsen of navigatie-elementen. Ongeacht of de parkeerplaats nieuw aangelegd wordt of dat een bestaande parkeerplaats wordt aangepast kunnen onderstaande natuurtypen toegepast worden. Bij het juist inrichten en beheren van deze elementen kunt u als eindstreven het veelvoudig voorkomen of zelfs vestigen van de bijbehorende gidssoorten verwachten, zie tabel 1.

Tabel 1:

Natuurtypen	Gidssoorten	Schaal (ha)	Tijd van uitvoer	Tijdsperiode tot effect op biodiversiteit	Onderhoud	Kosten/ha/jaar
Groenvoorziening gras	Gewone dwergvleermuis, Icarusblauwtje	N.v.t.	Kort	Kort	Weinig beheer	Tot € 2248,-
L01.13 Bomenrij en solitaire boom [3]	Gewone dwergvleermuis, das	≥ 0.2	Kort	Lang	Matig beheer	Tot € 4205,71 [5]
L01.05: Knip- of scheerheg [4]	Gewone dwergvleermuis	≥ 0,1	Zeer kort	Kort	Matig beheer	Tot € 232,97 (per 100m p. j.)

Natuurtypen met hun geassocieerde gidssoorten die gerealiseerd kunnen worden bij het aanleggen van een groene parkeerplaats.

MEERWAARDE

Financieel

- Verhoging van omliggende grond- en huizenprijzen waar parkeerplaatsen lokaal beschikbaar zijn.
- Het plaatsen van parkeermeters bij nieuwe groene parkeerplaatsen.

Sociaal

- Biedt een oplossing voor locaties waar een tekort aan parkeergelegenheid is.
- Verbetering van de woon- en leefomgeving en het aanzicht van de parkeerplaatsen.

Fysiek

- Verhoging waterbergend vermogen.
- Het afnemen van hittestress.
- Meer kansen voor biodiversiteit en het verminderen van de fragmentatie van groene gebieden.

VOORBEELD

Voor de maatregel:

Als voorbeeld van een potentiële groene parkeerplaats is de Hoogbeem in Boxtel gekozen. De straat ligt tussen een woonwijk en een speeltuin. Door een groene parkeerplaats te realiseren kan er een mooie verbinding gecreëerd worden tussen groen aan de rand en groen binnen het stedelijk gebied.

Legenda		
1	Groenvoorziening gras	
2	Bomenrij en solitaire boom	L01.13
3	Knip- of scheerheg	L01.05:

STAPPENPLAN

1: Selecteer een locatie waar de groene parkeerplaats gerealiseerd kan worden. Denk hierbij aan de ligging van deze parkeerplaats en welke natuurtypen passen binnen deze omgeving. Een parkeerplaats bij een wandelroute buiten de stad biedt meer de kans ruigere natuurtypen te gebruiken dan een parkeerplaats binnen een woonwijk. Binnen de woonwijk kan wel eerder gekozen worden voor uitheemse soorten die positief zijn voor de biodiversiteit, doordat ze bijvoorbeeld een heel lang bloeiseizoen hebben.

2: Verwijder het verharde oppervlak en vervang dit door gras of waterdoorlaatbare tegels. Er kan gekozen worden de gehele parkeerplaats te vervangen door gras, maar er kan ook gekozen worden dit in patronen te doen. Zo kan er gekozen worden afwisselend een verharde en een groene parkeerplek aan te leggen. Daarnaast kan er ook gekozen worden de rijstroken verhard te laten met hiertussen groene vlakken.

3: Zaai een robuust grasmengsel in op plekken waar de auto's parkeren. Robuuste grassoorten kunnen beter tegen vertrapping wat snelle vorming van kale plekken kan voorkomen. Verder zouden er ruigte en tredplanten ingezaaid kunnen worden, omdat deze toch voor enige nectar en pollen zorgen. Deze komen echter vaak ook vanzelf. Op afgelegen locaties, waar men niet vaak en lang parkeert, kan een kruidenrijk grasmengsel gezaaid worden. Het kruidenrijk grasland is een belangrijke bron van voedsel- en verblijfplaatsen voor het icarusblauwtje en de patrijs.

4: Plant heggen, struiken en bomen aan, die geschikt zijn voor de locatie en de gidssoorten in het gebied en de omgeving. Afhankelijk van de grondsoort en waterhuishouding zullen andere plantensoorten geschikt zijn. Dit soort vegetatie elementen zijn belangrijk voor het bieden van schuilplaatsen en migratieroutes. Voor de gewone dwergvleermuis en icarusblauwtje werken deze elementen als navigatie tussen foerageergebieden en haar verblijfplaats.

5: Na het inrichten en aanplanten is het van belang dat elk habitat correct wordt beheerd. In de onderstaande tabel staan de belangrijkste beheermaatregelen.

Habitat	Beheermaatregelen
8012: Groenvoorziening gras	Gefaseerd maaien. Maai niet heel het grasland tegelijk maar laat delen overstaan voor de aanwezige fauna. Houdt hier voornamelijk rekening mee bij ruigere parkeerplaatsen en bij de randen van de parkeerplaats.
	Delen van grasland niet maaien indien mogelijk. Dit biedt structuur aan het grasland en ruigere gedeeltes trekken meer fauna aan.
	Voorkom overwoekering door struikgewas en bomen.
L01.13: Bomenrij of solitaire boom	Weinig beheer uitvoeren in de eerste vijf jaar na aanplanten om een dichte begroeiing te creëren.
	Laat de bomen de hoogte in groeien. Snoei deze in het najaar bij tot de gewenste hoogte en breedte om overlast te voorkomen. In parken is het waardevol om bomen ook lagere takken te laten houden. Dit zorgt voor meer leefruimte en voorkoming van hittestress.
	Houd het een lijnvormig element, anders vervalt de functie als navigatie element voor onder andere de gewone dwergvleermuis.
L01.05: Knip- en scheerheg	Afhankelijk van of het de wens is een visueel strakke heg te onderhouden moet er vaker gesnoeid worden dan wanneer de heg wilder mag zijn. Hoe strakker de haag, hoe minder waardevol hij is voor biodiversiteit.
	Laat bij het snoeien eventueel lage ruigtes (plantenbegroeiing) rondom de heg staan. Hierdoor biedt de heg een betere schuilplaats voor fauna. De ruigtes zijn ook een goede plek voor fauna om voedsel te zoeken.
	Houd het een lijnvormig element, anders vervalt de functie als navigatie element voor onder andere de gewone dwergvleermuis. Kamsalamanders en dassen hebben dit niet nodig, maar hebben wel vaste looproutes.

BRONNEN

[1]: Atelier Groenblauw. (z.d.). Car parks with green areas | Urban green-blue grids. Geraadpleegd op 8 juni 2020, van https://www.urbangreenbluegrids.com/measures/car-parks-with-green-areas/

[2]: O2D Environment. (z.d.). Groene Parkeerplaats. Geraadpleegd op 8 juni 2020, van https://www.o2d-environnement.com/nl/application/groene-parkeerplaats-duurzame-parking-gazon/

[3]: Bij12. (2019b, 24 oktober). L01.13 Bomenrij en solitaire boom (vervallen per 1-1-2017). Geraadpleegd op 20 mei 2020, van https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/landschapselementtypen/l01-groenblauwe-landschapselementen/l01-13-bomenrij-en-solitaire-boom/

[4]: Bij12. (2019a, 24 oktober). L01.05 Knip- of scheerheg. Geraadpleegd op 25 mei 2020, van https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/landschapselementtypen/l01-groenblauwe-landschapselementen/l01-05-knip-scheerheg/

[5]: http://www.vphb.nl/wordpress/wp-content/uploads/2018/02/Inventarisatie-onderhoudsstaat-en-onderhoudskosten-groen-erfgoed.pdf tabel 23-28

[6]: O2D Environment. (z.d.). Waterdoorlatende parkeerplaatsen met gemengde vulling.. Geraadpleegd op 8 juni 2020, van https://www.o2d-environnement.com/nl/application/waterdoorlatende-parkeerplaats-drainerende-bodembedekking/